

การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพนักเรียนนักศึกษา
ในสถานประกอบการของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

นาง สุวรรณดา ทอนขวา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-466-3

ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15530

117491605

VOCATIONAL INDUSTRIAL STUDENTS' TRAINING PROCEDURE IN
THE INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF
THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION,
BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Suwanna Donkwa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-466-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพนักเรียนนักศึกษาในสถาน
ประกอบกิจการของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
ชื่อนิสิต นางสาวรรรณา กอนขวา
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด

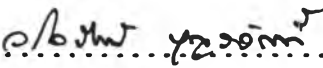
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... อนุมัติบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยหานิษฐ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไรรัตน์ บุญสวัสดิ์)

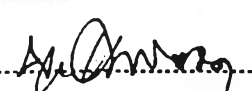
สุวรรณา คอนขวา : การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพแก่นักเรียนนักศึกษา ในสถานประกอบการของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร (VOCATIONAL INDUSTRIAL STUDENTS' TRAINING PROCEDURE IN THE INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.บุญมี เณรยอค, 236 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการดำเนินงานและปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพแก่นักเรียนนักศึกษาในสถานประกอบการของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 325 ฉบับ ไปยังกลุ่มประชากรซึ่งเป็นผู้สอน วิชาการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้สอน วิชาการ ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้สอน วิชาการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน และอาจารย์นิเทศก์การฝึกงาน ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามได้รับกลับคืนมาเป็นจำนวน 293 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.15 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานในการฝึกงานอาชีพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ดำเนินงานในรูปกรรมการและไม่ใช้ในรูปแบบกรรมการ ในรูปแบบที่ดำเนินงานในรูปคณะกรรมการนี้มีผู้สอน วิชาการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษา ผู้ช่วยผู้สอน วิชาการ ฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นประธานกรรมการ และผู้ช่วยผู้สอน วิชาการ ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ประสานงาน ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ได้ดำเนินงานในรูปคณะกรรมการจะมีหัวหน้างานแนะแนว อาชีพและจัดหางานดำเนินการร่วมกับคณะวิชา โดยมีผู้ช่วยผู้สอน วิชาการ ฝ่ายวิชาการเป็นที่ปรึกษาและประสานงาน

สภาพปัญหาในการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาทั้ง 2 รูปแบบ มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่พร้อมในเรื่องยานพาหนะจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน อาจารย์นิเทศก์มีงานที่ต้องรับผิดชอบมากไม่มีเวลาเตรียมการ ขาดการประชาสัมพันธ์ภายในสถานศึกษา นักศึกษาขาดความพร้อมและไม่ให้ความร่วมมือขาดเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลงานภาคปฏิบัติ ขาดความร่วมมือและความกระตือรือร้นจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจยังไม่เพียงพอ การกำหนดนโยบายขาดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่ถูกต้อง บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SUWANNA DONKWA : VOCATIONAL INDUSTRIAL STUDENT'S TRAINING PROCEDURE
IN THE INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF VOCA-
TIONAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
BOONMEE NENYOD, Ed.D. 236 pp.

The purposes of this study were to investigate the procedure and problems of the vocational industrial students' training in the institutions of Vocational College Unit under the jurisdiction of the Department of Vocational Education in Bangkok Metropolis. Three hundred and twenty-five questionnaires were distributed to administrators, academic assistant directors, student activity assistant directors division heads, department heads, heads of vocational guidance and placement office, and training supervisors in thirteen vocational colleges. Of the total questionnaires distributed, 293 copies, or 90.15 percent were completed and returned. Data were analyzed by using percentage.

Findings;

Research findings showed that there were two types of vocational industrial students' training procedure operated in the institutions one was in the form of committee and the other there was no committee. For those operated in form of committee, there was an administrator acting as a consultant, student activity assistant director acting as a chairperson, and academic assistant director acting as a coordinator where as those operated without a committee, there was a head of vocational guidance and placement office cooperated with division heads by which the academic assistant director acting as a consultant and coordinator.

With regards to problems occurred related to vocational industrial students' training procedure. Problems were indicated as the inconvenience in transportation, over work-load among training supervisors, the inefficient communication within the institutions, students' readiness and cooperation were poor, standard criteria related to evaluation was unavailable, problems of cooperation and enthusiasm among personnel concerned, also personnel development was lacked. Principles and procedure related to policy making were and unstated the uninvovement of personnel in planning were also reported as problems.

ภาควิชา ...บริหารการศึกษ.....
สาขาวิชา ...นิเทศการศึกษาและพัฒนาลักสูตร.....
ปีการศึกษา ... 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี
ณเรยอศ อาจารย์ที่ปรึกษาที่เอาใจใส่ติดตามและให้ข้อเสนอแนะตลอดมา ซึ่งผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สังต์ อุทรานันท์ อาจารย์สวัสดี จงกล
อาจารย์ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ อาจารย์ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์ และอาจารย์ปิยดา ศิลปปริชากุล
ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขในการตรวจ เครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ของ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้มา
ศึกษาต่อ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณในความร่วมมือของ คณะอาจารย์สังกัดกรมอาชีวศึกษา ใน เขตกรุงเทพมหานคร
ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ และบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุน
การวิจัยในครั้งนี้ เป็นจำนวนเงิน 1,700 บาท

และผู้ให้ การสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอดคือสมาชิกในครอบครัวและญาติพี่น้อง ซึ่ง
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

สุวรรณา คอนขวา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บท	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจกการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
การนำเสนอผลการวิจัย.....	11
2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
จุดมุ่งหมายของการฝึกงานอาชีพ.....	13
ความสำคัญของการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ.....	15
นโยบายและเป้าหมายของแผนพัฒนาอาชีพศึกษา.....	17
แนวนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพของกรมอาชีพศึกษา.....	19
สำนักงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน กรมอาชีพศึกษา.....	22
หลักการปฏิบัติในการดำเนินการฝึกงานอาชีพ ระหว่างสถานศึกษาและสถาน ประกอบการ.....	24
การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการของสถานศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26 57

สารบัญ (ต่อ)

บท	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	60
วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	64
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	144
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	144
วิธีดำเนินการวิจัย.....	144
สรุปผลการวิจัย.....	145
อภิปรายผลการวิจัย.....	152
ข้อเสนอแนะ.....	164
บรรณานุกรม.....	167
ภาคผนวก.....	175
ประวัติผู้วิจัย.....	226

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการส่งและรับแบบสอบถาม.....	63
2	สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	67
3	วิธีดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล.....	71
4	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการกำหนดนโยบาย การดำเนินงาน.....	76
5	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการจัดองค์กรรับผิดชอบ	81
6	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษา ในด้านการวางแผนการ ปฏิบัติงาน.....	84
7	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการเตรียมบุคลากร..	89
8	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการประสานงานกับ สถานประกอบการ.....	96
9	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการประสานงานของ บุคลากรในหน่วยงาน.....	100
10	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการจัดส่งนักเรียน นักศึกษาฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ.....	103
11	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการสนับสนุนและ ส่งเสริมจากผู้บริหาร.....	107
12	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการนิเทศและติดตามผล	112
13	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านหลัก เกณฑ์การ ประเมินผล.....	117
14	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านวิธีการติดตามและ ประเมินผล.....	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านขอบเขตสาระของการประเมินผล.....	125
16	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านระยะเวลาในการประเมินผล.....	128
17	สภาพการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผล.....	130
18	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านนโยบายของสถานศึกษา.....	133
19	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการจัดองค์การรับผิดชอบ.....	134
20	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการวางแผนงานและปฏิบัติตามแผน.....	135
21	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการเตรียมบุคลากร.....	136
22	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ.....	137
23	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการประสานงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา.....	138
24	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการจัดส่งนักเรียนนักศึกษาฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ.....	139
25	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมจากผู้บริหาร.....	140
26	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการนิเทศและติดตามผล.....	141
27	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษาในด้านการติดตามและประเมินผล.....	142